

Møte for lukkede dører
torsdag den 11. juli 1968 kl. 10.45.

President: Granli.

Dagsorden (nr. 8):

Forslag fra Presidentskapet om bemyndigelse til offentliggjørelse av referatet fra lukket møte i Stortinget 10. juli 1968.

Etter forslag av presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Møtet holdes for lukkede dører.
2. Regjeringens medlemmer og de i forretningsordenens § 61 nevnte funksjonærer gis adgang til møtet.

Presidenten: Dagsordenen for dette møtet er følgende forslag fra Presidentskapet:

«Presidentskapet bemyndiges til i samråd med Justisdepartementet å offentliggjøre, helt eller delvis, referatet av debatten i Stortingets møte for lukkede dører 10. juli 1968.»

Jens Haugland: Etter mitt syn er det ingenting i veien for å offentliggjøre referatet fra møtet i går. Men jeg vil be om at en enten offentliggjør alt eller ingenting. Dersom en offentliggjør en del av dette, vil den kjensgjerning at noe blir holdt tilbake, lett føre til gjetninger og mistenkeliggjøring, noe som bør unngås. Jeg vil derfor be om at en enten offentliggjør hele referatet eller ingenting, og som sagt, etter mitt personlige syn er det ingenting i veien for å offentliggjøre alt.

Svenn Stray: Jeg vil først si at jeg i og for seg er enig med representanten Haugland i at man enten bør offentliggjøre alt eller ingenting, og for min del kan man i og for seg gjerne offentliggjøre det som ble drøftet her i går. Men siden dette spørsmål nå tas opp, vil jeg allikevel få lov å peke på at det svært ofte vil være slik at nettopp en debatt om hvorvidt en debatt bør være åpen eller ikke, egner seg i særlig liten grad til offentliggjørelse. Det viste seg også i går at da debatten ble åpen, følte representantene seg bundet av hensynet til at det var ting man nødvendig ville publisere for offentligheten, og det ble derfor svært liten debatt i det åpne møtet. Jeg synes da at nokså meget kan tale for at man lar det mer teknisk betonte ordskifte, om hvorvidt saken burde ha vært debattert for lukkede dører eller ikke, forbli et lukket referat. Men som sagt, det er altså mer prinsipielle betraktninger. I dette tilfelle har jeg i og for seg ingen vesentlige innvendinger mot at Presidentskapets innstilling blir fulgt, men jeg finner det likevel riktig å komme med disse bemerkninger.

Finn Gustavsen: Det er min oppfatning at referatet av møtet ikke bør offentliggjøres. Jeg er enig i at skal det offentliggjøres, bør det være alt eller ingenting, for det må være ytterst vanskelig å trekke ut noe som kan ha interesse. Jeg synes det var så mye som kunne ha karakteren av eller iallfall kunne oppfattes som insinuasjoner, som at det i hemmelige dokumenter lå nedgravd vesentlige momenter som ville bidra til å belyse forholdet omkring Ingeborg Lygren, og som man ikke kunne bringe til offentlighetens kunnskap, at jeg er redd en offentliggjørelse av dette vil skade. Jeg er redd de motiver man hadde for en åpen behandling uten å ta hensyn til de hemmelige ting, ikke vil bli varetatt ved en offentliggjørelse av referatet.

Nå vet ikke jeg hvordan Presidentskapet hadde tenkt å gjøre dette. Det ble bare bedt om tillatelse til å offentliggjøre, uten noe nærmere om hvordan dette skulle skje. Men jeg mener at ingenting bør offentliggjøres, og jeg kan ikke skjønne at det er særlige hensyn som tilsier at referatet blir offentliggjort. Det var bare en debatt om man skulle ha et åpent eller et lukket møte, og da mener jeg det riktige må være at man ikke offentliggjør noe som helst. Det er ille nok at det i den åpne debatt delvis ble nevnt ting som etter mitt syn ikke burde ha vært nevnt, i lys av at Stortinget hadde avvist å holde lukket møte. Jeg synes at denne saken heretter bør bero i all stillhet og ikke komme offentligheten for øre.

Salve Salvesen: Jeg kan være enig med hr. Stray i at en debatt om hvorvidt et møte skal holdes for lukkede dører eller ikke, kan ha den karakter at den ikke bør offentliggjøres. Men den debatt som ble ført i går, fikk et slikt forløp at jeg skulle anta at det likevel for denne sakens vedkommende vil være riktig å offentliggjøre hele referatet. Det ble etter min mening ikke sagt noe som har den karakter at det bør være bare for Stortinget. Jeg vil derfor oppta forslaget om at hele referatet offentliggjøres.

Trygve Bratteli: Jeg beklager et øyeblikks uoppmerksomhet, men jeg går ut fra at presidenten har foreslått den vanlige fullmakt til Presidentskapet, og jeg vil for min del stemme for den.

Jeg vil gjerne understreke også her i sin alminnelighet at når hemmelige møter holdes i Stortinget er det ikke for at Stortinget skal ha drøftelser som skal holdes hemmelige for det norske folk. Jeg går da ut fra at hvis Presidentskapet får den vanlige fullmakt, vil det ha et øye for den siden som her normalt vil være den aktuelle, nemlig om det er momenter som kom fram i debatten, som av hensyn til fremmede makter ikke bør offentliggjøres. Men noe annet hensyn bør etter mitt skjønn ikke foreligge her, som det i alminnelighet ikke bør foreligge når det gjelder hemmelige møter i det hele. Jeg tror det riktige må være å vedta fullmakten til

Presidentskapet, og så får da Presidentskapet behandle saken på vanlig måte.

Bernt Ingvaldsen frafalt ordet.

Presidenten: Ingen flere har forlangt ordet og debatten er avsluttet. Foruten det forslag som presidenten refererte på vegne av Presidentskapet, har representanten Salvesen foreslått at hele referatet offentliggjøres.

Presidenten mener da at det riktige er å votere over hr. Salvesens forslag særskilt.

Bernt Ingvaldsen (fra salen): Jeg vet ikke - men jeg oppfattet det ikke som hr. Salvesen fremsatte forslaget.

Presidenten: Det er kommet skriftlig.

Bernt Ingvaldsen (fra salen): Da ville jeg gjerne ha kommentert det. Er det for sent? Jeg ville ha frarådet det.

Presidenten: På grunn av det hr. Ingvaldsen nå opplyste, at han har misoppfattet hr. Salvesen, vil presidenten tillate at hr. Ingvaldsen får ordet til forslaget.

Bernt Ingvaldsen: Jeg kan i grunnen slutte meg til hr. Brattelis uttalelse når det gjelder denne sak. Jeg vil gjerne understreke at det at det holdes møte for lukkede dører i Stortinget, i og for seg ikke betyr at offentligheten skal unndras kjennskap til det som behandles, men det er en sikkerhetsforanstaltning som gjøres for at opplysninger som måtte finnes å være skadelige for landet eller til unødig skade for personer, skal kunne fjernes. Men ellers vil man alltid forsøke å offentliggjøre så meget som mulig. Jeg tror at lang praksis har gitt den erfaring at i lukkede møter blir det som regel fyldigere opplysninger og en mer - skal vi si - detaljert debatt enn det kan bli under åpne møter når det gjelder ømtålelige saker.

Jeg vil være helt enig med hr. Bratteli i at den vanlige bemyndigelse til Presidentskapet blir gitt i dette tilfelle, som en sikkerhetsforanstaltning.

Finn Moe (fra salen): Hr. president!

Presidenten: Presidenten synes ikke det kan være flere som har misforstått hr. Salvesen, og debatten er avsluttet. Hr. Salvesen har fremsatt følgende forslag:

«Ad Lygrensaken. Hele referatet offentliggjøres.»

Presidentskapet har fremsatt følgende forslag:

«Presidentskapet bemyndiges til i samråd med Justisdepartementet å offentliggjøre, helt eller delvis, referatet av debatten i Stortingets møte for lukkede dører 10. juli 1968.»

V o t e r i n g :

1. Salvesens forslag ble mot 9 stemmer ikke bifalt.
2. Presidentskapets forslag bifaltes mot 2 stemmer.

Presidenten: Presidenten ber om at de dokumenter som er stemplet hemmelige - både de som gjelder denne sak og eventuelle andre som representantene måtte ha på sine kontorer - blir innlevert til kontoret.

Salve Salvesen (fra salen): Hvordan blir det med referatet fra dette møtet?

Presidenten: Presidenten antar at det skulle være unødig å ta opp noen diskusjon om dette. Presidenten skulle anta at denne debatt får forbli hemmelig - ellers vil det bli komikk over det hele.

Møteprotokollen ble deretter opplest og foranlediget ingen bemerkning.

Møtet hevet kl. 10.59.